Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Nauczyciel pedagog wobec ucznia i rodzica w kryzysie uzależnień, PG_00206306		
Kierunek studiów	Pedagogika (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2028/2029
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	3	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Teorii Wychowania i Pedagogiki Opiekuńczej		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Lucyna Kopciewicz	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	20.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20	0.0	30.0	50

Cel przedmiotu	Celem zajęć jest przygotowanie do profesjonalnego rozpoznawania, rozumienia oraz podejmowania działań pomocowych wobec uczniów i rodziców znajdujących się w kryzysie uzależnień. Studenci poznają mechanizmy uzależnień, zasady komunikacji pomocowej, strategie interwencji oraz współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę (np. ośrodki terapii).

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_U12] Absolwent potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego	Absolwent potrafi pracować z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym z trudnościami adaptacyjnymi, zróżnicowanych kulturowo lub z ograniczoną znajomością języka polskiego, w kontekście problemów rodzinnych i uzależnień.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[PEDL3_K03] W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotowy do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	Absolwent potrafi komunikować się z uczniami i rodzicami w kryzysie uzależnień, dialogowo rozwiązywać konflikty oraz tworzyć atmosferę sprzyjającą współpracy i wsparciu.	[SK5] realizacja zadania problemowego
	[PEDL3_U03] Absolwent potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym	Absolwent potrafi rozpoznawać potrzeby i możliwości uczniów w kryzysie uzależnień oraz prowadzić działania wspierające ich rozwój edukacyjny, emocjonalny i społeczny.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[PEDL3_U01] Absolwent potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	Absolwent potrafi obserwować sytuacje kryzysowe i pedagogiczne związane z uzależnieniami w rodzinie, analizować je i proponować adekwatne interwencje.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[PEDL3_U02] Absolwent potrafi adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	Absolwent potrafi dobierać i tworzyć materiały oraz metody pracy dostosowane do potrzeb uczniów i rodzin w kryzysie uzależnień, efektywnie realizując działania edukacyjne, wychowawcze i profilaktyczne.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[PEDL3_U05] Absolwent potrafi projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli	Absolwent potrafi projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne dla uczniów i ich rodzin, uwzględniające wsparcie w sytuacjach związanych z uzależnieniami.	[SU5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	Uzależnienia jako współczesne zagrożenie rozwoju dziecka i rodziny. Typologia uzależnień. Pedagog szkolny wobec ucznia w kryzysie rozpoznawanie symptomów zagrożenia. Współpraca pedagoga z nauczycielami, rodzicami, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym. Procedury interwencji wczesna diagnoza, rozmowa motywująca, skierowanie do specjalistów. Komunikacja pomocowa rozmowa z dzieckiem, rodzicem, nauczycielem. Pedagog szkolny wobec rodzica w kryzysie uzależnień. Dynamika rodzin z problemem uzależnienia współuzależnienie, zaprzeczanie, przemoc, wstyd i tajemnica rodzinna. Formy wsparcia emocjonalnego i wychowawczego ucznia doświadczającego skutków uzależnienia rodzica. Współpraca z wychowawcą, nauczycielami, psychologiem szkolnym i asystentem rodziny. Przeciwdziałanie wtórnym skutkom uzależnienia rodzica niska samoocena, agresja, wycofanie, problemy w nauce. Radzenie sobie z emocjami i stresem w kontakcie z rodzicem uzależnionym.
Wymagania wstępne i dodatkowe	

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Analiza studium przypadku: „Uczeń z rodziny z problemem uzależnienia	51.0%	50.0%
Tworzenie mapy instytucjonalnej pomocy w lokalnej społeczności.	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur	Cierpiałkowska, L. (2020). U*zależnienie od alkoholu. Oblicza problemu.* Warszawa: PWN.. Łakomski, M. (2014). *Pomóż uzależnionym! Integralny program profilaktyczny w szkole. Poradnik dla nauczycieli i wychowawców*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls Macander, D. (2013). *Profilaktyki uzależnień w szkole* - e-poradnik. Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa. Malorny, I (2023). *Ryzyko uzależnienia młodzieży szkolnej* od narkotyków: Wyd Uniwersytetu Ślaskiego.
Uzupełniająca lista lektur	Kieszkowska A. (2003) Miejsce rodziny i szkoły w profilaktyce uzależnień, Wyd. Jedność. Porzak R. (2019), Profilaktyka w szkole Stan i rekomendacje dla systemu oddziaływań profilaktycznych w Polsce. Lublin: Fundacja Masz Szansę.
Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	nie dotyczy

Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.